

Перелік вибіркових освітніх компонентів

для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня – доктор філософії Харківської державної академії культури
на 2026/2027 н. р.

№ з/п	Назва курсу за вибором	Кредити ECTS	Форма контролю	Мета або короткий опис дисципліни	ПІБ викладача
1	Іноземна мова (англійська): практикум наукової комунікації	4	залік	Мета курсу – ознайомити з особливостями функціонування та практичного застосування англійської мови в академічному (науковому) контексті, сприяти набуттю навичок практичного володіння англійською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності згідно з дослідницькими потребами й удосконаленню навичок усного монологічного та діалогічного мовлення через опанування найсучаснішої фахової інформації з іноземних наукових джерел; навчити вирішувати дослідницькі завдання та практичні проблеми в галузі наукового ділового спілкування іноземною мовою.	Доцент Борисова А. О.
2	Менеджмент знань	4	залік	Менеджмент знань — дисципліна для аспірантів, які прагнуть перетворювати наукові знання на стратегічну перевагу в цифровому та знаннєво-орієнтованому суспільстві. Курс знайомить із ключовими концепціями суспільства знань, методами створення, систематизації та використання знань, сучасними цифровими технологіями й управлінськими підходами в інформаційній, бібліотечній та архівній сфері. Особливу увагу приділено ролі документно-інформаційних установ як навігаторів знань і розвитку дослідницьких та аналітичних компетентностей.	Професор Давидова І. О.

				Обравши дисципліну «Менеджмент знань», ви посилюєте власну наукову підготовку, отримуєте інструменти для ефективної роботи з інтелектуальними ресурсами та підвищуєте свою конкурентоспроможність в академічному й професійному середовищі.	
3	Інтелектуальні інформаційні системи	4	залік	<p>Навчальна дисципліна розкриває світ сучасних цифрових технологій, що мислять, аналізують і допомагають людині приймати обґрунтовані рішення. Курс спрямований на формування цілісного уявлення про штучний інтелект, експертні системи, інтелектуальний аналіз даних та їх застосування у соціальній, культурній, освітній та управлінській сферах.</p> <p>У межах дисципліни аспіранти дізнаються, як інтелектуальні інформаційні системи впливають на суспільство, комунікацію, медіа, політику та гуманітарні дослідження, а також навчаються критично оцінювати етичні, соціальні й філософські аспекти використання штучного інтелекту. Особлива увага приділяється розвитку аналітичного мислення, цифрової грамотності та вмінню ефективно взаємодіяти з сучасними інформаційними технологіями.</p> <p>Дисципліна є актуальною, міждисциплінарною та практично орієнтованою, що робить її важливим елементом підготовки конкурентоспроможних докторів філософії в умовах цифрового суспільства.</p>	Професор Давидова І. О.
4	Когнітивні технології обробки інформації	4	залік	Навчальна дисципліна «Когнітивні технології обробки інформації» спрямована на формування у	Професор Кобелев О. М.

				<p>здобувачів вищої освіти системних знань про когнітивні процеси людини та сучасні технології обробки, аналізу й інтерпретації інформації. У межах курсу розглядаються теоретичні засади когнітивної науки, когнітивні моделі сприйняття, пам'яті, мислення та прийняття рішень, а також їх застосування в інформаційних системах, аналітичній діяльності та цифровому середовищі.</p> <p>Дисципліна охоплює питання когнітивного аналізу інформації, знань-орієнтованих технологій, штучного інтелекту, інтелектуальних інформаційних систем, машинного навчання, обробки природної мови та візуалізації даних. Значна увага приділяється практичним аспектам використання когнітивних технологій у науково-дослідній, управлінській, освітній та професійній діяльності.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни аспіранти набувають умінь застосовувати когнітивні підходи для ефективного обробки інформації, аналізу складних даних, підтримки прийняття рішень та розроблення інтелектуальних рішень в умовах інформаційної невизначеності.</p>	
5	Наукометричні бази даних	4	залік	<p>Навчальний курс «Наукометричні бази даних» є одним із базових для підготовки аспірантів зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Зміст курсу розкриває теоретичні та практичні засади наукометричної діяльності, принципи, методи, методики застосування інформаційно-аналітичних технологій.</p> <p>Дана навчальна дисципліна в контексті сучасних досягнень теорії бібліографознавства, соціальних комунікацій, інформатики, аналітики, циклу</p>	Професор Кобелев О. М.

				комп'ютерних наук, посилює теоретичну та практичну професійну підготовку аспірантів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». У межах дисципліни відбувається ознайомлення аспірантів із теоретичними та методологічними основами наукометрії. Це передбачає з'ясування сутності, змісту, мети і завдань наукометричних баз даних, виявлення взаємозв'язків з іншими науковими напрямками, з'ясування методологічного інструментарію та вивчення сучасного стану їх розвитку.	
6	Веб-аналітика	4	залік	Навчальна дисципліна «Веб-аналітика» покликана допомогти аспіранту в опануванні, в контексті сучасних досягнень теорії та практики, методик та технологій веб-аналітичного аналізу. У процесі вивчення дисципліни відбувається практичне опанування методології пошукової оптимізації в Інтернет та веб-аналітики, що передбачає з'ясування сутності, змісту, мети і завдань веб-аналітики та пошукової оптимізації, виявлення взаємозв'язків з іншими науковими напрямками, з'ясування методологічного інструментарію та вивчення сучасного стану їх розвитку, опанування теоретичних основ веб-аналітики. Відбувається отримання практичних навичок веб-аналітичної діяльності; виявлення передумов і закономірностей появи веб-аналітичної діяльності; систематизація основних наукових знань про веб-аналітику; розкриття змісту технології організації веб-аналітичної діяльності, ознайомлення з актуальними програмами веб-аналітики; опанування методики проведення веб-аналітичних досліджень.	Професор Кобелев О. М.

7	Сучасні проблеми архівознавства	4	залік	<p>Дисципліна «Сучасні проблеми архівознавства» спрямована на формування в здобувачів системного бачення сучасного архівознавства як міждисциплінарної наукової галузі в умовах цифрової трансформації інформаційного суспільства.</p> <p>Курс охоплює теоретичні, методологічні та прикладні аспекти розвитку архівної справи, зосереджуючи увагу на проблемах інституціоналізації електронного архівознавства, формування та функціонування електронних архівних фондів, класифікації й зберігання електронних архівних документів, а також на впровадженні технологій веб-архівування.</p> <p>Вивчення курсу сприяє розвитку дослідницьких компетентностей аспірантів, формуванню навичок критичного аналізу сучасної архівної проблематики та практичного застосування теорії й методик архівознавства у процесі підготовки дисертаційного дослідження та майбутній професійній діяльності.</p>	Професор Мар'їна О. Ю.
8	Методологія архівознавства	4	залік	<p>Навчальна дисципліна «Методологія архівознавства» присвячена вивченню системи методологічних підходів, принципів і методів наукового пізнання в архівознавстві як галузі гуманітарного та інформаційного знання. У межах курсу аналізуються класичні та сучасні методологічні парадигми архівознавства, міждисциплінарні зв'язки з історією, соціальними науками, документознавством, інформаційними технологіями та цифровими гуманітарними дослідженнями. Особлива увага приділяється проблемам методологічного вибору, інтерпретації архівних джерел, критичному аналізу наукових</p>	Професор Мар'їна О. Ю.

				<p>концепцій, а також трансформації архівознавчої методології в умовах цифровізації та розвитку електронних архівів.</p> <p>Дисципліна сприяє формуванню в здобувачів навичок методологічної рефлексії, здатності обґрунтовувати наукові підходи у власних дослідженнях та інтегрувати архівознавчі методи у міждисциплінарний науковий дискурс.</p>	
9	Бібліотеки в системі інформаційної стійкості суспільства	4	залік	<p>Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів системного розуміння ролі бібліотек як інституцій знання, довіри та соціальної стабільності в умовах сучасних інформаційних загроз, інфодемій, дезінформаційних кампаній і кризових суспільних трансформацій.</p> <p>У межах дисципліни аналізуються теоретичні засади інформаційної безпеки та суспільної стійкості, феномен інфодемій, механізми поширення дезінформації й маніпулятивних наративів, а також сучасні виклики цифрового середовища. Бібліотека розглядається як важливий елемент забезпечення інформаційної, когнітивної й культурної стійкості суспільства.</p> <p>Дисципліна має міждисциплінарний характер і поєднує підходи бібліотекознавства, соціальних комунікацій, інформаційної політики та безпекових студій. Вивчення курсу сприяє розвитку аналітичного мислення, дослідницьких компетентностей і здатності проектувати бібліотечні стратегії та сервіси, спрямовані на підвищення інформаційної безпеки й суспільної стійкості в умовах криз, воєнних та посткризових викликів.</p>	Професор Мар'їна О. Ю.